

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

12 octombrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Timofti Vladimir, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena și Boico Victor

a judecat, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Sâli Radu, de către avocatul Bodean Valeriu în interesele părții vătămate și civile Tanas Marcel și de către avocatul Dodica Ruslan în numele inculpatei, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 decembrie 2020, în cauza penală în privința lui

Sîrcu Maria xxxxx, născută la xxxxx,
originară și domiciliată în xxxxx.

Termenul de examinare:

Prima instanță: 26.10.2017 – 27.05.2019;

Instanța de apel: 03.07.2019 – 31.01.2020;

Instanța de recurs: 19.05.2020 – 11.08.2020;

Instanța de apel: 11.09.2020 – 01.12.2020;

Instanța de recurs: 04.02.2021 – 12.10.2021.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 27 mai 2019, Sîrcu Maria a fost recunoscută vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 196 alin. (4) Cod Penal, cu încetarea procesului penal și liberarea inculpatei de răspundere penală din motivul expirării termenului prescripției tragerii la răspundere penală.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat în fapt că, inculpata Sîrcu Maria la data de 08 ianuarie 2012, în calitate de administrator și fondator al SRL „Xxxxx”, cu un spectru larg de activitate, care cuprinde și practicarea serviciilor de expediere și transport, aflându-se în sediul întreprinderii gestionate, situat pe adresa xxxxx, din mun. Chișinău, în scop de cupiditate, prin înșelăciune și abuz de încredere a primit de la Tanas Marcel, proprietar de facto a trei camioane de model „Renault Magnum”, în valoare totală de 120 000 Euro, acordul de reînregistrare a acestora de pe numele „Xxxxx” SRL din România, pe numele „Xxxxx” SRL din România. Tot atunci, Sîrcu Maria, urmărind scopul enunțat supra, sub pretextul manifestării interesului de a procura camioanele menționate și disponibilitatea achitării costului lor în

rate, a întocmit cu Tanas Marcel un contract denumit de aceștia „de împrumut” din care rezultă că ar fi împrumutat de la ultimul, mijloace financiare în sumă de 120 000 Euro, pentru o perioadă de 2 ani de zile.

Astfel, Sîrcu Maria, obținând în așa mod dreptul asupra camioanelor și utilizându-le în interes personal, nu și-a onorat în termen și în deplină măsură obligațiunile asumate față de Tanas Marcel, astfel încât din suma indicată în contract, i-a rambursat doar 75 800 Euro, cauzându-i daune materiale, prin înșelăciune și abuz de încredere, în mărime de 44 200 Euro, echivalent conform cursului oficial de schimb al BNM cu 662 730 lei, adică o daună în proporții deosebit de mari.

3. De către organul de urmărire penală acțiunile Mariei Sîrcu au fost încadrate în baza art. 190 alin. (5) Cod penal - *escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, săvârșite în proporții deosebit de mari.*

După deferirea justiției prezentei cauze penale, prin Legea nr. 179 din 26.07.2018, publicată în Monitorul Oficial nr. 309-320/17.08.2018, art. 498 în vigoare din 17.08.2018, a fost modificată dispoziția normei juridice de la art. 190 alin. (1) Cod penal și cuprinzând următorul conținut „*escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane sau mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoase a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul privind determinarea încheierii actului juridic), actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean.*”

Deoarece, pe parcursul cercetării judecătorești au fost operate modificări în legea penală, prin ordonanța procurorului din 18 decembrie 2018 a fost modificată și înaintată învinuirea inculpatei Sîrcu Maria în conformitate cu prevederile art. 325 alin. (2) Cod procedură penală, fără a-i agrava situația inculpatei și leza dreptul la apărare și anume săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal.

Prima instanță a considerat că acțiunile inculpatei Sîrcu Maria urmează a fi încadrate în baza art. 196 alin. (4) Cod penal - *cauzarea de daune materiale în proporții deosebit de mari prin înșelăciune sau abuz de încredere, dacă fapta nu constituie o însușire.*

4. Nefiind de acord cu sentința, procurorul a declarat apel, solicitând casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpata Sîrcu Maria să fie recunoscută vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal și a-i stabili pedeapsa sub formă de 8 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis, pentru femei.

În susținerea apelului a invocat că, pentru a reîncadra acțiunile inculpatei Sîrcu Maria în baza art. 196 alin. (4) Cod penal, prima instanță urma să demonstreze prin probe că nu a avut loc însușirea bunurilor (mărfii), ci a fructului beneficiului, folosul utilizării bunurilor încredințate ei.

Altfel spus, făptuitorul folosește bunurile altuia în vederea tragerii de foloase patrimoniale, săvârșite contrar intereselor proprietarului acestor bunuri și în interesele personale, adică folosirea ilicită a bunurilor mobile ale victimei (care au fost încredințate făptuitorului), urmată de trecerea în folosul lui a profitului obținut care trebuia să fie remis victimei sau dobândirea ilicită a dreptului asupra bunurilor victimei, atunci când făptuitorul exercită facultățile pe care le are un subiect al unui drept real derivat, fără însă a avea acest drept.

Menționează că în sentința atacată nu persistă o motivare cuvenită, care ar dovedi că în urma acțiunilor inculpatei Sîrcu Maria, cu referire la bunurile cet. Tanas Marcel ar exista elementele infracțiunii prevăzute de art. 196 alin. (4) Cod penal, care prevăd intenția directă a făptuitorului și urmărirea de către acesta a scopului de cupiditate, care nu cuprinde scopul sustragerii.

Invocă că prima instanță nu apreciază, în nici un fel probele cercetate în ședința de judecată, care în ansamblul lor confirmă vinovăția inculpatei Sîrcu Maria în săvârșirea infracțiunii încriminate, și anume: declarațiile părții vătămate Marcel Tanas, declarațiile martorilor Gribincea Nicolae, Pogorenii Dumitru, procesul-verbal de examinare din 13.09.2017, procesul-verbal de examinare din 05.10.2017, informația cu privire la vehicule, eliberată de BNC Interpol București, România.

Din probele cercetate se constată că, Sîrcu Maria a urmărit scopul infracțional și anume pentru a nu ridica suspiciuni în legătură cu neonorarea obligațiilor convenite, a manifestat un comportament dolosiv, a întocmit cu Tanas Marcel, un contract, conform căruia Sîrcu Maria ar fi luat cu împrumut suma de 120 000,00 Euro, pentru o perioadă de 2 ani.

Deși, Sîrcu Maria, a obținut prin comportamentul dolosiv și viclean, prin prezentarea unei fapte mincinoase ca fiind adevărate, dreptul asupra celor trei camioane marca „Renault”, model „Magnum” a urmărit neachitarea integrală a sumei din valoarea totală de 120 000 Euro, achitând doar 75 800 Euro, în acest fel, însușind suma de 44 200 Euro, diferența din suma stabilită inițial; faptul că Sîrcu Maria a urmărit scopul dobândirii ilicite a bunurilor lui Tanas Marcel, se confirmă și prin aceea că, Sîrcu Maria cunoștea faptul că, Tanas Marcel era proprietar a trei camioane marca „Renault”, model „Magnum”, în valoare totală de 120 000 Euro, înregistrate după SRL „Xxxxx”, cu sediul în România și că au fost scoase în vânzare.

Mai mult, după manifestarea comportamentului dolosiv din partea inculpatei Sîrcu Maria, partea vătămată a rămas fără restituirea sumei de 44 200 Euro.

Susține că prin probele prezentate instanței s-a constatat că, inculpata Sîrcu Maria, prin acțiunile sale intenționate, a săvârșit escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane sau mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoase a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul privind determinarea încheierii actului juridic), actului juridic nul sau anulabil, încheierea acestuia este determinată de

comportamentul dolosiv sau viclean, de două persoane, care a produs daune în proporții deosebit de mari și calificarea infracțiunii conform art. 190 alin. (5) Cod penal este una corectă.

5. Partea vătămată și civilă Marcel Tanas de asemenea a declarat apel prin care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit de prima instanță prin care inculpata să fie recunoscută vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal și condamnată în baza acestui articol, cu admiterea integrală a acțiunii civile și încasarea de la inculpata Sîrcu Maria în beneficiul lui Tanas Marcel suma de 44200 Euro, echivalentul în lei moldovenești la data achitării lor.

În susținerea apelului a invocat că, prima instanță a ajuns la concluzia greșită când a constatat că fapta inculpatei nu constituie o însușire, deoarece s-a stabilit că inculpata nu a dobândit bunurile părții vătămate (cele trei camioane), masa patrimonială a acesteia nu s-a mărit cu toate că masa patrimonială a părții vătămate s-a diminuat cu 44200 Euro, adică cu 662730 lei.

Inculpata nu a contestat contractul încheiat, a primit camioanele, a folosit dreptul său de proprietate asupra lor, le-a exploatat un timp îndelungat, apoi le-a înstrăinat.

Menționează că din probele examinate în ședința de judecată a primei instanțe (declarațiile inculpatei, ale părții vătămate, martorilor, conținutul contractului de împrumut din 08 ianuarie 2012, tabel de rambursare a datoriei, procesele-verbale de percheziție și ridicarea multor documente și examinarea lor, polițele de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă din 23 octombrie 2012, acte de prestare a serviciilor de transport, acte de primire-predare a mijloacelor de transport pe numele SC „Xxxxx” SRL ș.a.) recunoscute ca probe prin ordonanța din 10 iunie 2016 și anexate la dosar, rezultă fără echivoc că cele trei automobile de fapt au fost vândute de Tanas Marcel inculpatei, adică din proprietatea părții vătămate au trecut de facto în proprietatea inculpatei pe care le-a gestionat, exploatat o perioadă lungă de vreme, achitând regulat părții vătămate o parte din costul lor, și anume 75800 Euro, iar apoi a înstrăinat camuflat aceste autocamioane, însușind diferența costului lor în sumă de 44200 Euro cu echivalentul de 662730 lei.

Deoarece a avut loc luarea bunurilor din posesia victimei, acțiunile inculpatei cad sub incidența art. 190 Cod penal și nu pot fi calificate conform art. 196 Cod penal, care presupune că făptuitorul nu obține în posesie bunuri concrete ale victimei, el se eschivează în mod fraudulos să-i transmită victimei plata pentru folosirea bunurilor, serviciilor sau lucrărilor de care a beneficiat.

Susține că intenția inculpatei de a sustrage autocamioanele lui Tanas Marcel se mai dovedește și prin faptul că se ascundea de el, nu răspundea la telefoane, nu putea fi găsită, a fost anunțată în căutare de către organele respective și doar așa a fost posibilă examinarea cauzei.

Mai mult ca atât, Sîrcu Maria pentru a-și ascunde intenția de sustragere a camioanelor s-a adresat la poliție cu cerere de tragere la răspundere a lui Tanas Marcel pentru însușirea banilor achitați acestuia pentru autocamioane.

Prin ordonanța procurorului din 04 iunie 2018 s-a refuzat în pornirea unui proces penal deoarece „nu a fost posibilă constatarea vreunei infracțiuni în acțiunile lui Tanas Marcel”.

Reiterează că tot în scopul camuflării sustragerii camioanelor inculpata a înscenat deposedarea ei de cele 3 camioane în România de către Cengher Leon, dar și acolo s-a refuzat în intentarea unui dosar penal la plângerea inculpatei, deoarece ea a înregistrat camioanele pe firma „Xxxxxx” din România, condusă de Leon Cengher.

Invocă că în afară de recalificarea incorectă a acțiunilor inculpatei la întocmirea sentinței, prima instanță a încălcat cerințele prevăzute de art. 397 pct. (1) Cod de procedură penală, și anume în dispozitivul sentinței fie de condamnare, achitare sau încetare nu se cuprinde hotărârea cu privire la acțiunea civilă înaintată de partea civilă, instanța nu s-a expus nici într-un fel asupra acțiunii civile, deci n-a soluționat acțiunea civilă și a rămas nerezolvat fondul cauzei.

Astfel, art. 387 Cod de procedură penală, prevede posibilitatea de a nu se pronunța asupra acțiunii civile doar dacă inculpatul a fost achitat pentru că nu sunt întrunite elementele infracțiunii sau există una din cauzele care înlătură caracterul penal al faptei, prevăzute în art. 35 Cod penal, însă inculpata a fost recunoscută vinovată de săvârșirea unei infracțiuni și s-a încetat procesul penal în privința ei liberând-o de răspundere penală pe motivul expirării termenului prescripției tragerii la răspundere penală. Deci, la pronunțarea sentinței de încetare instanța era obligată conform art. 397 Cod de procedură penală să soluționeze acțiunea civilă.

La fel, instanța nu s-a expus asupra măsurilor de ocrotire luate la urmărirea penală, se are în vedere ordonanța de aplicare a arestului din 21 august 2017 pe mijlocul de transport XXXXX cu numărul de înmatriculare XXXXX „Xxxxxx” SRL și pe bunul imobil cu numărul cadastral xxxxx amplasat pe xxxxx, mun. Chișinău.

6. Împotriva sentinței a declarat apel și inculpata Sîrcu Maria prin care a solicitat casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri de achitare, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

În motivarea apelului a invocat că, în sentință nu au fost indicate, care din circumstanțele stabilite pe baza probelor cercetate în instanță dovedesc faptul că acțiunile inculpatei Sîrcu Maria întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii de cauzare de daune în proporții deosebit de mari prin înșelăciune sau abuz de încredere, prevăzută de art. 196 alin. (4) Cod penal, fără a motiva detaliat soluția adoptată, instanța s-a limitat doar la enumerarea parțială a probelor cercetate înscriind în întregime declarațiile martorilor, a părții vătămate și ale inculpatei Sîrcu Maria, și enumerarea actelor procedurale.

Concluzia despre vinovăția inculpatei Sîrcu Maria nu rezultă din probele cercetate, ci se bazează pe presupuneri și interpretări distorsionate a adevărului constatat pe parcursul cercetării judecătorești. Faptele și acțiunile concrete stabilite în urma audierii inculpatei, a martorilor și părții vătămate Tanas Marcel, care probează că fapta inculpatei nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii, sunt ignorate de instanța de judecată. Anume din

aceste considerente instanța de judecată nu a făcut analiza probelor și a acțiunilor inculpatei prin prisma prevederilor art. 196 alin. (4) Cod penal, și nu a putut indica care din circumstanțele constatate probează fiecare element constitutiv ale componenței de infracțiune.

Astfel, cele constatate și înscrise de către instanța de judecată în sentința de condamnare a inculpatei Sîrcu Maria, pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 196 alin. (4) Cod penal, nu corespund circumstanțelor stabilite și probate cu adevărat în cadrul procesului penal, iar acțiunile inculpatei au fost calificate incorect de către instanță.

De altfel, deși instanța a dispus condamnarea inculpatei Sîrcu Maria pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 196 alin. (4) Cod penal, nici nu a constatat fapta infracțională pretinsă a fi comisă de inculpată, menționând doar faptul că este învinuită de cauzarea de daune în proporții deosebit de mari prin înșelăciune, fără a constata cu certitudine și veridicitate existența faptei infracționale în circumstanțele pe care le consideră constatate.

Conform probelor administrate în cadrul cercetării judecătorești, în special din declarațiile administratorului „Xxxxx” SRL, martorului Gribincea Nicolae a fost desprins că Tanas Marcel i-a împrumutat lui 160 000 Euro și care au fost introduse de către Gribincea N. în întreprinderea pe care o administrea, drept investiție în procurarea a patru unități de transport „Renault Magnum”, care au fost în mod corespunzător legislației României, înmatriculate după SRL „Xxxxx”. În calitate de dobândă la suma împrumutată, Gribincea Nicolae i-a permis lui Tanas Marcel să caute comenzi pentru transportarea mărfurilor cu aceste unități de transport, însă nu a indicat și nu s-a documentat faptul că Tanas Marcel ar fi primit careva venituri de pe urma împrumutului acordat sau din folosirea mijloacelor de transport. În actele contabile ale SRL „Xxxxx”, lipsesc în genere informații despre faptul dat. Tot din declarațiile lui Gribincea Nicolae s-a desprins faptul că la 27 ianuarie 2012, cele patru unități de transport au fost înstrăinate concomitent la solicitarea lui Tanas Marcel către întreprinderea „Xxxxx” SRL jud. Neamț - 1 unitate și întreprinderii „Xxxxx” SRL din or. Giurgiu - 3 unități. Prețul de vânzare a celor trei unități de transport vândute firmei „Xxxxx” SRL, a constituit prețul rezidual de bilanț, care era 78 000 RON sau 17 940 Euro, datoria acumulată de către întreprindere în timpul gestionării unităților de transport (taxe, motorină, piese de schimb, reparații, etc.).

Tot atunci, el a aflat de la Tanas Marcel că acesta vrea să le vândă inculpatei Sîrcu Maria. Evident că în aceste circumstanțe, atât Tanas Marcel cât și Gribincea Nicolae au conștientizat faptul că Tanas Marcel nu avea cum să vândă unitățile de transport, iar inculpata Sîrcu Maria nu avea cum să intre în posesia lor legală. În acest fel pentru a-și recupera banii investiți în întreprinderea lui Gribincea N. care ultimul nu i-a restituit în forma care i-a primit, ci atribuindu-i rolul de pseudo proprietar al camioanelor care se uzează și pierd în preț, ambii au urmărit scopul de a-și proteja interesele financiare prin metoda propusă de Tanas Marcel, și anume obținerea sumei de 120 000 Euro de la inculpata Sîrcu Maria, sub pretextul vânzării camioanelor și simulând în fapt un acord de împrumut, care i-a permis imediat și nejustificat

să intre în posesia a 75 000 Euro acordați de inculpata Sîrcu Maria, fără a primi bunurile procurate.

Ulterior, când inculpata Sîrcu Maria, a conștientizat că de fapt achită lui Tanas Marcel bani în baza unui acord între două persoane fizice, care nu are efect asupra naturii tranzacției propuse de Tanas Marcel, de vânzare-cumpărare a unităților de transport, deoarece ultimul de fapt nu este proprietarul acestora și a suspectat că poate fi înșelată de acesta, i-a cerut să înmatriculeze camioanele deja achitate pe întreprindere „Xxxxx” SRL în Giurgiu, fondată de fiica inculpatei, Sîrcu Tatiana.

Doar după aceste evenimente, Tanas Marcel s-a deplasat la sediul întreprinderii „Xxxxx” SRL din mun. Chișinău, unde activa inculpata Sîrcu Maria, și văzând că ea nu este prezentă, a efectuat înregistrarea discuțiilor sale cu fiica Sîrcu Tatiana, solicitând informații de ce ei nu îi achită datoria avută față de el, conform contractului de împrumut.

Această înregistrare Tanas Marcel a făcut-o pentru a se apăra în cazul în care ar fi fost acționat în judecată de către Sîrcu Maria, în vederea recuperării banilor achitați pentru bunuri care nu-i aparțin părții vătămate Tanas Marcel și pe care ultimul nici nu are posibilitatea să le înstrăineze.

Interpretarea distorsionată a faptului dat a făcut-o și instanța de fond la adoptarea sentinței de condamnare, indicând că Tanas Marcel era de fapt proprietarul mijloacelor de transport folosite de întreprinderea „Xxxxx” SRL, ignorând faptul că aceste camioane niciodată nu au constituit proprietatea lui Tanas Marcel, ultimul având doar relații de împrumut a 160 000 Euro cu Gribincea Nicolae. Calitatea de proprietar și-a atribuit-o Tanas Marcel exclusiv cu scopul de a induce în eroare pe inculpata Sîrcu Maria, or acesta nu a putut înstrăina unul din cele 4 camioane pe care susținea că a fost proprietar nici întreprinderii „Xxxxx” SRL jud. Neamț.

Instanța de judecată a ignorat absolut probele apărării și anume rezoluția emisă de către Procurorul Valea Gheorghe de la Parchetul de pe lângă Judecătoria Brăila, care a petrecut investigații în baza plângerii soțului inculpatei, Sîrcu Ion, și care în calitate de șofer efectua curse pentru întreprinderea „Xxxxx” SRL, Giurgiu, pe unul din camioanele care i-au fost propuse de Tanas Marcel.

Din conținutul acestei rezoluții denotă că la 11 octombrie 2013, Sîrcu Ion a sesizat poliția din România despre faptul că administratorul SRL „Xxxxx Ro”, Cengher Leon, împreună cu persoane necunoscute l-au deposedat de camionul de model „Renault Magnum”, în timp ce transporta mărfuri din Ucraina spre Buzău. Din declarațiile lui Cengher Leon a rezultat că unitatea de transport „Renault” cu nr. XXXXX condus de Sîrcu Ion, aparține întreprinderii „Xxxxx” SRL, însă efectua transport de mărfuri având doar niște relații de colaborare cu SC „Xxxxx” din R. Moldova.

În urma unor probleme apărute a hotărât să încheie relația de colaborare cu această întreprindere și să urmărească cursele efectuate de Sîrcu Ion pentru a-și recupera unitățile de transport. Astfel a comunicat că mai are de recuperat încă 2 unități de transport.

Faptul dat demonstrează că Tanas Marcel nu era proprietar de fapt și de drept a camioanelor pentru care deja încasase de la inculpata Sîrcu Maria, 75 000 Euro și în acest sens nici nu era în drept să pretindă suma de 44 200 Euro drept datorie sau prejudiciu, așa cum o consideră neîntemeiat instanța de fond.

Menționează și faptul că imediat peste o lună de zile după ce Sîrcu Maria, a efectuat ultima transmitere de bani lui Tanas Marcel și a solicitat înregistrarea unui camion pe întreprinderea fiicei, Sîrcu Tatiana, cet. Cengher Leon a încetat colaborarea cu întreprinderea „Xxxxx” SRL din Moldova și a retras unitățile de transport de la șoferii propuși de Sîrcu Maria, pentru a efectua curse, inclusiv pe Sîrcu Ion. Acest fapt direct arată că Tanas Marcel controla întreprinderea „Xxxxx” SRL din Giurgiu, însă nu a avut de fapt intenția de a-i transmite camioanele inculpatei. Aceste circumstanțe sunt constatate și din declarațiile martorului Gribincea N., care a declarat că despre firma românească „Xxxxx” SRL din Giurgiu, el a aflat de la Tanas Marcel, care i-a propus să vândă camioanele acestei întreprinderi; circumstanțele date arată că declarațiile părții vătămate depuse în prima instanță și la urmărirea penală nu sunt adevărate. Se contestă și declarațiile respective. Toate cele declarate de partea vătămată Tanas Marcel precum că Sîrcu Maria, i-a propus să-i vândă camioanele și că a intrat în posesia mijloacelor de transport înregistrându-le după firma „Xxxxx” SRL Giurgiu, contravin situației faptice și documentelor, care au fost examinate în instanță, inclusiv rezoluția procurorului Valea Gheorghe.

Analizând acțiunile inculpatei sub aspectul faptului infracțional prevăzut de art. 196 alin. (4) Cod penal este evident că Tanas Marcel nu a pus la dispoziția inculpatei Sîrcu Maria, bunuri pe care ar fi avut posibilitate să le administreze în calitatea ei de cumpărător, și de asemenea Tanas Marcel nu a avut posibilitatea să pună la dispoziția inculpatei camioane în calitate de vânzător.

Respectiv, în fapt nu pot exista careva acțiuni de cauzare a prejudiciilor de către inculpată pe marginea neexecutării obligațiilor sale contractuale, iar Tanas Marcel nu este subiect al unor tranzacții de pe urma cărora ar fi suferit prejudicii din neachitarea unei restanțe inventate de 44 200 Euro.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 31 ianuarie 2020, a fost respins apelul declarat de inculpata Sîrcu Maria, ca fiind nefondat, iar apelurile declarate de acuzatorul de stat și de partea vătămată și civilă Tanas Marcel au fost admise cu casarea sentinței parțial, inclusiv din oficiu în baza art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care: *acțiunea civilă înaintată de Tanas Marcel împotriva lui Sîrcu Maria privind încasarea prejudiciului material a fost admisă integral. S-a încasat de la Sîrcu Maria în beneficiul lui Tanas Marcel suma de 44 200 (patruzeci și patru mii două sute) Euro, convertiți în lei la data executării prestației, cu titlu de prejudiciu cauzat prin infracțiune. Sechestrul aplicat prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 23 august 2017 asupra bunului mobil - mijlocul de transport de model „XXXXX”, cu numerele de înmatriculare XXXXX și bunului imobil amplasat în xxxxx, ce aparțin inculpatei Sîrcu Maria în limita sumei de 44 200 (patruzeci și*

patru mii două sute) Euro, a fost menținut până la repararea prejudiciului cauzat prin infracțiune. În rest, sentința Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 27 mai 2019, a fost menținută.

8. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar de către procuror, care a solicitat casarea acesteia cu remiterea cauzei la rejudecare, precum și de către avocatul Dodica Ruslan în numele inculpatei Sîrcu Maria, care a solicitat achitarea ultimei.

9. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 11 august 2020, au fost admise recursurile și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Instanța de recurs ordinar a menționat, că fiind investită cu o situație de fapt, instanța de apel ca urmare a efectuării cercetării judecătorești, urma să expună în hotărârea adoptată situația de fapt reținută pe baza probatoriului administrat și să formuleze concluzii temeinice, cu suport probator, privitor la vinovăția inculpatului și încadrarea juridică a faptei săvârșite de către acesta.

Însă, contrar celor stipulate de legea procesual-penală, în cauza deferită judecării instanța de apel nu a exercitat în deplină măsură aceste atribuții legale reglementate exhaustiv de legislator.

Astfel, criticile procurorului, în esență, se referă la faptul că instanța de apel a adoptat soluția de reîncadrare a acțiunilor săvârșite de inculpată și anume din prevederile art. 190 alin. (5) Cod penal, în cele prevăzute de art. 196 alin. (4) Cod penal, fără o apreciere corespunzătoare a totalității probelor administrate la caz, care confirmă vinovăția lui Sîrcu Maria, în faptele imputate de către partea acuzării.

Instanța de recurs ordinar a notat că, potrivit rechizitoriului inculpata a fost învinuită de către organul de urmărire penală de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, și anume – *dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere săvârșite în proporții deosebit de mari*.

Prima instanță a adoptat o sentință prin care inculpata Sîrcu Maria a fost recunoscută vinovată și condamnată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 196 alin.(4) Cod penal și anume- *cauzarea de daune materiale în proporții deosebit de mari prin înșelăciune sau abuz de încredere, dacă fapta nu constituie o însușire*, constatând fapta după cum este indicat în rechizitoriu, înlocuind sintagma „*scopul dobândirii ilicite*” cu „*scop de cupiditate*”, soluție menținută de către instanța de apel.

În contextul celor expuse, instanța de recurs ordinar a notat că încadrarea juridică a faptei este crucială în cadrul procesului penal, întrucât în acord cu temeiul legal al acuzațiilor care i se aduc unei persoane, se poate organiza o apărare eficientă fundamentată pe contestarea faptelor incriminate cu titlu de acuzație, ceea ce constituie o condiție esențială a echității procedurii garantate de art. 6 din Convenția Europeană.

Astfel, orice schimbare a încadrării juridice, atât în sensul atenuării, cât și a agravării, urmează a fi minuțios analizată și argumentată de instanță.

Pe de altă parte, se relevă că, instanța de apel atunci când constată lipsa în acțiunile inculpatei a elementelor constitutive ale infracțiunii imputate prin

rechizitoriu și necesitatea recalificării faptelor în baza altei norme penale, urmează să-și argumenteze soluția prin prisma tuturor probelor acumulate în dosar, care trebuie apreciate multilateral și obiectiv.

Prin urmare, instanța de apel la judecarea cauzei trebuia să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate inculpatei, să verifice și să aprecieze conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor și să constate dacă acțiunile comise de inculpată se încadrează în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, după cum pledează procurorul sau urmează a fi reținută altă calificare în sarcina lui Sîrcu Maria, or, să constate nevinovăția inculpatei cum pledează apărarea.

La caz, instanța de apel menținând sentința prin care acțiunile inculpatei au fost recalificate, ajungând la concluzia că, nu a fost dovedit faptul însușirii de către inculpată a bunurilor, fără a evalua toate probele în ansamblu și fără a efectua o analiză a acestora, cu aprecierea fiecărei probe în parte, cu expunerea asupra admisibilității sau inadmisibilității probei, ignorând totalmente probele administrate la caz, precum și în instanța de apel.

Mai mult decât atât, instanța de apel în partea descriptivă a deciziei susține că recalificarea acțiunilor inculpatei vin în coroborare și cu modificările operate de către legiuitor a dispozițiilor art. 190 Cod penal, or, Colegiul penal lărgit amintește că, prin Legea nr. 179 din 26 iulie 2018, publicată în monitorul oficial la 18 august 2018 dată la care a intrat în vigoare, nu au fost decriminalizată faptele incriminate inculpatei, astfel această situație nu poate fi drept circumstanță care ar duce la recalificarea acțiunilor inculpatei.

De asemenea, instanța de recurs a subliniat că, atât instanța de apel cât și prima instanță au omis să se pronunțe asupra naturii juridice a obligațiilor inculpatei care apar în urma încheierii contractului de împrumut, or din conținut deciziei recurate și a sentinței este clar că instanțele de fond nu fac o analiză amplă a naturii relațiilor apărute între inculpată și partea vătămată.

Concluziile instanțelor de fond precum că, probele reținute la baza stabilirii vinovăției inculpatei în baza art. 196 alin. (4) Cod penal, în varianta expusă în hotărârile adoptate de către instanțele ierarhic inferioare, fără a fi combătute în urma analizei în raport cu alte probe, sunt incerte, lăsând loc de interpretări.

Instanța de apel nu a verificat toate aspectele învinuirii, iar probele nu au fost minuțios analizate, astfel încât instanța de judecată să facă concluzii certe asupra chestiunilor importante pentru cauză, și anume, dacă fapta constituie sau nu o însușire și care este natura juridică a relațiilor apărute în urma semnării contractului de împrumut de către inculpată cu partea vătămată.

10. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 decembrie 2020, a fost respins, ca nefondat apelul inculpatei Sîrcu Maria.

Au fost admise apelurile procurorului și cel al părții vătămate și civile Tanas Marcel, casată parțial sentința, inclusiv din oficiu în baza art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

S-a admis integral acțiunea civilă înaintată de Tanas Marcel împotriva lui Sîrcu Maria privind încasarea prejudiciului material, fiind dispusă încasarea de la Sîrcu Maria în beneficiul lui Tanas Marcel suma de 44 200 (patruzeci și patru mii două sute) Euro, convertiți în lei moldovenești la data executării prezentei decizii, cu titlu de prejudiciu material cauzat prin infracțiune.

S-a dispus menținerea sechestrului aplicat prin încheierea Judecătoreiei Chișinău (sediul Centru) din 23 august 2017 asupra bunului mobil - mijlocul de transport de model „XXXXX” cu numerele de înmatriculare XXXXX și bunului imobil amplasat în mun. Chișinău, xxxxx, ce aparțin inculpatei Sîrcu Maria în limita sumei de 44 200 (patruzeci și patru mii două sute) Euro, până la repararea prejudiciului cauzat prin infracțiune.

S-au menținut celelalte dispoziții ale sentinței.

10.1. În cadrul cercetării judecătorești în instanța de apel au fost administrate, cercetate și verificate următoarele materiale probatorii, după cum urmează:

- declarațiile inculpatei Sîrcu Maria;
- declarațiile părții vătămate Tanas Marcel;
- declarațiile martorilor Oarza Ion (f.d. 171-172, vol. II); Sîrcu Tatiana (f.d. 174-176, vol. II); Gribincea Nicolae (f.d. 163-164, vol. II); Pogorenîi Dumitru (f.d. 169, vol. II);
- ordonanța de începere a procesului penal din 12.01.2016 conform semnelor componenței de infracțiune prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal (f.d. 1, vol. I);
- procesul-verbal din 12.01.2016 de consemnare a plângerii verbale făcute de Tanas Marcel (f.d. 80, vol. I);
- cererea lui Tanas Marcel din 07.12.2015 adresată Procuraturii Botanica despre întreprinderea măsurilor de rigoare în privința cet. Sîrcu Maria privind însușirea de către aceasta prin înșelăciune și abuz de încredere de la Tanas Marcel suma de 44 200 Euro (f.d. 82, vol. I);
- contract de împrumut din 08 ianuarie 2012 încheiat între Tanas Marcel și Sîrcu Maria (copie) (f.d. 86-87, vol. I);
- tabel de rambursare a datoriei, anexă la contractul de împrumut din 08 ianuarie 2012 încheiat între Tanas Marcel și Sîrcu Maria (f.d. 88, vol. I);
- ordonanță de recunoaștere în calitate de parte vătămată a cet. Tanas Marcel (f.d. 102, vol. I);
- ordonanță de recunoaștere în calitate de parte civilă a cet. Tanas Marcel (f.d. 103, vol. I);
- contract de împrumut din 08 ianuarie 2012 încheiat între Tanas Marcel și Sîrcu Maria (în original) (f.d. 105-106, vol. I);
- procesul-verbal de examinare a obiectului din 13.09.2017, prin care s-a constatat: contractul de împrumut (în original), a fost încheiat la 08 ianuarie 2012, în mun. Chișinău, între cet. Tanas Marcel și Sîrcu Maria. Conform contractului ultima primește mijloace bănești în sumă de 120 000 Euro de la primul, pentru procurarea a 3 camioane care aparțin acestuia și se obligă să restituie aceeași sumă de bani, conform graficului convenit, pe un termen de 2 ani (f.d. 107, vol. I). Conform tabelului de rambursare al datoriei, Anexă la

contract, Tanas Marcel a primit și Sîrcu Maria a achitat următoarele sume: anul 2012-în luna martie suma de 5 000 Euro; aprilie suma de 5 000 Euro; mai suma de 5 000 Euro; iunie suma de 3 000 Euro și 2 000 Euro; iulie suma de 5 000 Euro; august suma de 5 000 Euro; septembrie suma de 3 500 Euro și 1 500 Euro; octombrie suma de 5 000 Euro; noiembrie suma de 5 000 Euro; decembrie suma de 5 000 Euro; anul 2013 – în luna ianuarie 4 000 Euro și 1 000 Euro; februarie 2 500 Euro și 2 500 Euro; martie 2 000 Euro, 1 500 Euro și 500 Euro; aprilie 2 000 Euro și 1 300 Euro; mai 5 000 Euro; iunie 2 000 Euro; iulie 1000 Euro și august 1000 Euro. Ulterior, careva achitări din suma datorată, nu au fost efectuate;

- ordonanță de recunoaștere și anexare a probelor: contractul de împrumut din 08 ianuarie 2012 și tabelul de rambursare al datoriei, Anexă la contract (f.d. 108, vol. I);

- ordonanță de aplicare a sechestrului din 21.08.2017, pe mijlocul de transport XXXXX cu numărul de înmatriculare XXXXX „Xxxxx” SRL și pe bunul imobil cu numărul cadastral xxxxx amplasat pe xxxxx mun. Chișinău (f.d. 113, vol. I);

- procesul-verbal de audiere a martorului Pogorenîi D. din 09.08.2017 (f.d. 130-131, vol. I);

- procesul-verbal de audiere a martorului Gribincea N. din 01.04.2016 (f.d. 132, vol. I);

- procesul-verbal de percheziție din 05.05.2016, potrivit căruia au fost descoperite și ridicate - mapă de culoare negru cu inscripția „Dări de seamă 2013” cu acte, mapă de culoare albastru cu inscripția „facturi 2011, 2012, 2013”, mapă de culoare roșie cu acte; (f.d. 138, vol. I);

- proces-verbal de percheziție din 05.05.2016 la domiciliul lui Alexei Ana, amplasat în xxxxx potrivit căruia în cadrul percheziției a fost ridicată și sigilată o cutie din carton în care se aflau acte enumerate în procesul-verbal de percheziție (f.d. 146, vol. I);

- proces-verbal de examinare a documentelor din 10.06.2016, potrivit căruia s-a examinat: mapă de culoare roșie care conține mai multe documente precum: ordine, dări de seamă, înștiințări, proces-verbal de constatare a faptei contravenționale, act nr. 1-613575, contract de cont, ordonanță de ridicare, formulare INV-9, act de verificare, facturi fiscale, acte de primire-predare, decizie IFS, contract de cesiune de creanță, proces-verbal cu privire la contravenții, acte de verificare, chitanțe, bon fiscal, factură telefonică, ordin de încasare a numerarului. Mapă de culoare neagră SRL „Xxxxx”, dări de seamă 2013-2014, care conține: decizii și citații IFS, act de ridicare a mijloacelor bănești, raport financiar în original și copii, declarație, raport statistic, certificate, declarații privind TVA, dări de seamă IRV 09, dări de seamă pe taxele locale, mapă de culoare albastră, „Xxxxx” SRL, dări de seamă 2011, 2012, 2013, care conține procese-verbale, facturi de expediție, actul vizitei fiscale (în copie) facturi fiscale în original, registrul foi de parcurs, facturi fiscale anulate SRL „Xxxxx”. În aceeași mapă de culoare albastră, se conține un fail cu o foaie din hârtie RCA cu seria și numerele a șase polițe de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă: seria AT nr. 00510856 din 23.10.2012, seria

AT nr. 0051087 din 23.10.2012, seria AT nr. 0051088 din 23.10.2012, seria AT nr. 0051089 din 23.10.2012, seria AT nr. 0051090 din 23.10.2012, seria AT nr. 0051091 din 23.10.2012; o cutie din carton împachetată și sigilată într-o pungă din celofan de culoare albă, inscripția nr. 1, în care se află: mape de hârtie și fail-uri ce conțin foi format A4 și de caiet cu înscrisuri de ciornă (denumiri de companii, sume, cifre, denumiri de valută, operațiuni, etc.). În cutie se mai conțin următoarele acte în original și copii care nu vor fi sigilate dar se vor păstra la materialele dosarului penal nr. 2016420038, și anume: copia pașaportului pe numele Sîrcu Ion, xxxxx, contract comandă de transport nr. M31 din 24.08.2012 în original, factura nr. 18 din 29.05.2012 în original, expert invoice nr. 180090108 din 13.03.2013, factura seria TRI nr. 0000334 cu anexă: act de prestare a serviciilor de transport din 03.09.2012 contract de transport, factura seria TRI nr. 0001980 din 03.09.2012 cu anexă, confirmare nr. 5306 din 07.06.2013, recipisă de la Cupcea Ghenadie scrisă de mână, act de constatare a serviciilor prestate din 15.05.2013, copia, act de primire-predare a mijlocului de transport din 15.10.2012 în original, act de primire-predare a mijlocului de transport pe SC „Xxxxx” SRL, înscrisuri de ciornă-2 file din hârtie format A4 scrise de mână (f.d. 147, vol. I);

- ordonanță de recunoaștere mijloc de probă din 10.06.2016, prin care au fost recunoscute ca mijloc material de probă la cauza penală nr. 2016420038 actele/documente, ridicate în original și copii, în cadrul percheziției la domiciliul cet. Sîrcu Maria pe adresa xxxxx, la data de 05 mai 2016 anume: copia pașaportului pe numele Sîrcu Ion, contract comandă de transport nr. M31 din 24.08.2012 în original, factura nr. 18 din 29.05.2012 în original, expert invoice nr. 180090108 din 13.03.2013, factura seria TRI nr. 0000334 cu anexă: act de prestare a serviciilor de transport din 03.09.2012, contract de transport, factura seria TRI nr. 0001980 din 03.09.2012 cu anexă, confirmare nr. 5306 din 07.06.2013, recipisă de la Cupcea Ghenadie scrisă de mână, act de constatare a serviciilor prestate din 15.05.2013, copia, act de primire-predare a mijlocului de transport din 15.10.2012 în original, act de primire-predare a mijlocului de transport pe SC „Xxxxx” SRL, înscrisuri de ciornă-2 file din hârtie format A 4 scrise de mână și anexate la materialele cauzei penale nr. 2016420038, în original și copii, actele/documente, ridicate în cadrul percheziției la domiciliul cet. Sîrcu Maria pe adresa xxxxx, la data de 05 mai 2016 anume: copia pașaportului pe numele Sîrcu Ion, contract comandă de transport nr. M31 din 24.08.2012 în original, factura nr. 18 din 29.05.2012 în original, expert invoice nr. 180090108 din 13.03.2013, factura seria TRI nr. 0000334 cu anexă: act de prestare a serviciilor de transport din 03.09.2012 contract de transport, factura seria TRI nr. 0001980 din 03.09.2012 cu anexă, confirmare nr. 5306 din 07.06.2013, recipisă de la Cupcea Ghenadie scrisă de mână, act de constatare a serviciilor prestate din 15.05.2013, copia, act de primire-predare a mijlocului de transport din 15.10.2012 în original, act de primire predare a mijlocului de transport pe SC „Xxxxx” SRL, înscrisuri de ciornă-2 file din hârtie format A 4 scrise de mână (f.d. 148-149, vol. I);

- răspuns SFS Strășeni din 01.09.2017 cu privire la veniturile Mariei Sîrcu, a lui Ion Sîrcu, SC „Xxxxx” Grup SRL, precum și declarațiile de impozit și dările

de seamă a VMTM-Sîrcu II, SC și SC „Xxxxx” Grup SRL pentru anii 2013- 2016 și pierderile înregistrate de către SRL „Xxxxx” pentru anii 2013-2016 (f.d. 215-216, vol. I);

- răspuns interpol privind mijlocul de transport de model „Renault”, n/î IS16DTG/IS17/DTC+3 (f.d. 218, vol. I);

- informație sistemului informațional fiscal de stat (f.d. 219-228, vol. I);

- proces-verbal de audiere a învinuitei Maria Sîrcu din 26.09.2016 (f.d. 17-18, vol. II);

- revendicare în privința Mariei Sîrcu conform căruia se atestă lipsa antecedentelor penale (f.d. 19-21, vol. II);

- ordonanța de scoatere de sub urmărire penală a cet. Sîrcu Maria din 08.12.2016 (f.d. 22-23, vol. II);

- procesul-verbal de audiere a părții vătămate Tanas Marcel din 05.10.2017 (f.d. 43-45 , vol. II);

- proces-verbal de examinare a obiectului din 05.10.2017 conform căruia obiect al examinării a constituit 1 purtător de informații de tip CD-R cu înregistrare video pe telefonul mobil al părții vătămate Tanas Marcel (f.d. 46-47, vol. II);

- ordonanță de recunoaștere ca mijloc material de probă din 05.10.2017 prin care a fost recunoscut ca mijloc de probă - 1 purtător de informații de tip CD-R cu înregistrare video pe telefonul mobil al părții vătămate Tanas Marcel (f.d. 48-49, vol. II);

- CD-R cu înregistrări video și vizualizat la laptopul de model „Fujitsu” (f.d. 50, vol. II).

10.2. Instanța de apel a reținut, că potrivit actului de învinuire inculpatei Sîrcu Maria de către organul de urmărire penală i s-a incriminat comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal – *escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane, prin inducerea în eroare a unei persoane sau mai multor persoane, prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoase a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul privind determinarea încheierii actului juridic), actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean, de două persoane, care a produs daune în proporții deosebit de mari.*

În continuare instanța de apel a menționat că, prima instanță, cercetând în cumul probele administrate în ședința de judecată prin prisma admisibilității, pertinentei și concludenței, utilității și veridicității raportată la declarațiile date în ședința de judecată și probele administrate, a stabilit o corectă situație de fapt, recalificând acțiunile infracționale ale inculpatei Sîrcu Maria din prevederile art. 190 alin. (5) Cod penal în baza art. 196 alin. (4) Cod Penal - *cauzarea de daune materiale în proporții deosebit de mari prin înșelăciune sau abuz de încredere, dacă fapta nu constituie o însușire.*

Având în vedere explicațiile oferite de practica judiciară, instanța de apel a reținut, că prima instanță judecând cauza penală, a examinat-o sub toate aspectele, complet și obiectiv, adoptând o soluție corectă de recalificare a

acțiunilor infracționale ale inculpatei Sîrcu Maria din prevederile art. 190 alin. (5) Cod penal în baza art. 196 alin. (4) Cod penal - *cauzarea de daune materiale în proporții deosebit de mari prin înșelăciune sau abuz de încredere, dacă fapta nu constituie o însușire.*

Astfel, în cadrul cercetării judecătorești în conformitate cu art. 385 alin. (1) pct. 1-4) Cod procedură penală, s-a stabilit faptul că la începutul anului 2012, inculpatul Sîrcu Maria a convenit cu partea vătămată Marcel Tanas să procure de la acesta 3 camioane de model „Renalt Magnum”, înregistrate pe SRL „Xxxxx&Ro” și reînregistrarea acestora pe numele SRL „Xxxxx” din România, dat fiind faptul că conform legislației, persoana fizică nu era în drept să dețină și să presteze servicii de transport auto, cu camioane. Astfel, în cadrul ședinței de judecată, partea vătămată Tanas Marcel a confirmat faptul că în anul 2012 a hotărât să vândă 3 autocamioane, iar Sîrcu Maria i-a propus să le dea dânzei la răscumpărare pe un termen de 2 ani, fapt care a fost confirmat de către inculpată, care a indicat că a dat acordul pentru procurarea a 3 camioane.

În acest sens, prin contractul de împrumut nr. 1 din 08 ianuarie 2012 se atestă că Tanas Marcel a transmis împrumutatului Sîrcu Maria suma de 120 000 Euro, pentru procurarea a 3 camioane care aparțin lui Tanas Marcel, împrumutatul obligându-se să restituie aceeași sumă de bani, conform graficului convenit între părți. Suma împrumutului indicată s-a oferit pe un termen de 2 ani.

Or, după cum a indicat și partea vătămată Tanas Marcel în cadrul ședinței de judecată, în sensul vinderii autocamioanelor lui Sîrcu Maria a fost încheiat un contract, în care a fost convenit termenul de achitare, suma lunară și termenul în rate.

În contextul aprecierii declarațiilor părții vătămate Tanas Marcel, dar și a declarațiilor inculpatei Sîrcu Maria, instanța de apel a constatat că, inițial, într-adevăr între părți s-au format relații de vânzare-cumpărare a celor 3 autocamioane, care au luat forma juridică a unui contract de împrumut.

În acest sens, instanța de apel a reținut că conform tabelului de rambursare al datoriei Anexă la contract se atestă rambursarea următoarelor sume: martie – 5 000 Euro; aprilie – 5 000 Euro; mai – 5 000 Euro; iunie – 3 000 + 2 000 Euro; iulie – 5 000 Euro; august – 5 000 Euro; septembrie – 3 500 Euro + 1 500 Euro; octombrie – 2 500 Euro + 1 000 Euro; noiembrie – 5 000 Euro; decembrie – 5 000 Euro; ianuarie – 4 000 Euro + 1 000 Euro; februarie – 2 500 Euro + 2 500 Euro; martie 2 000 Euro + 1 500 Euro + 500 Euro; aprilie – 2 000 Euro + 1 300 Euro; mai – 5 000 Euro; iunie – 2 000 Euro; iulie – 1 000 Euro; august – 1 000 Euro, iar în total suma de 75 800 Euro.

Din declarațiile inculpatei Sîrcu Maria rezultă că la sfârșitul lunii februarie 2012 a fost telefonată de către partea vătămată Tanas Marcel, care i-a spus că poate să meargă în or. Giurgiu și poate activa. Astfel, dânsa a trimis șoferii în or. Giurgiu, aceștia au luat camioanele, documentele și au început a activa.

Totodată, din materialele cauzei penale rezultă că la un moment dat, achitățile în baza contractului de împrumut au fost întrerupte, inculpata Sîrcu Maria neachitând suma de 44 200 Euro.

În cadrul ședinței de judecată, inculpata Sîrcu Maria a indicat că din motiv că se tergiversa reînregistrarea camioanelor pe firma familiei sale deschise în România, începând cu luna noiembrie 2013, a încetat de a-i mai achita lui Tanas Marcel care sume de bani, din costul autocamioanelor primite.

Din informația cu privire la vehicule eliberată de BNC Interpol București, rezultă că vehiculul marca „Renault”, cu numărul de înmatriculare XXXXX, a fost înmatriculat prima dată în România la 09.12.2008 de firma SC „Xxxxx Ro” SRL. Din data de 27.01.2012 figurează înmatriculat pe firma SC „VL & VIT Trans” SRL, jud. Neamț: - vehiculul marca „Renault”, cu numărul de înmatriculare XXXXX, figurează prima dată înmatriculat în România la 03.06.2008, din data de 29.10.2009 figurează înmatriculat cu nr. XXXXX, iar în prezent figurează cu nr. GR04JSC, proprietatea firmei SRL „Xxxxx”, Giurgiu; vehiculul marca „Schmitz”, cu numărul de înmatriculare XXXXX, înmatriculat în România la 29.10.2008, de firma „Xxxxx & Ro” SRL. Din 20.11.2015 figurează cu numărul de înmatriculare XXXXX; proprietar firma SRL „Xxxxx”, Giurgiu; vehiculul marca „Renault”, cu numărul de înmatriculare IS 31DTG, înmatriculat în România la 04.03.2010, de firma SC „Xxxxx Ro” SRL. Din 30.01.2013 figurează cu nr. XXXXX pe firma SC „Xxxxx Ro” SRL; vehiculul marca „Koegel SNCO 24”, cu numărul de înmatriculare XXXXX, înmatriculat la 04.03.2010, din data de 27.01.2012 figurează cu nr. XXXXX, proprietar firma SRL „Xxxxx”; vehiculul marca „Renault”, cu numărul de înmatriculare XXXXX, înmatriculat la 08.03.2010, în prezent (din data de 27.01.2012) figurează cu nr. XXXXX, pe numele firmei SRL „Xxxxx”; XXXXX – figurează atribuit pentru vehicul marca „Renault Rapid”, înmatriculat la 15.09.2000 și radiat (în vederea dezmembrării) la 08.05.2002.

În consecință instanța de apel a atestat că partea vătămată Tanas Marcel a pus la dispoziția inculpatei Sîrcu Maria 3 camioane de model „Renault Magnum”, pe care ultima le-a luat în posesiune de fapt și respectiv, a utilizat aceste bunuri, ultima fiind obligată să achite valoarea acestora, cu toate acestea, inculpata s-a eschivat de la obligațiile asumate.

Astfel, prin acțiunile inculpatei Sîrcu Maria, părții vătămate Tanas Marcel, prin neachitarea a plăților cuvenite pentru cele 3 camioane, i-a fost cauzat, prin abuz de încredere, daunele materiale în proporții deosebit de mari.

Prin urmare, instanța de apel a reiterat că la caz acuzatorul de stat, nu a administrat la materialele cauzei probe pertinente și concludente care ar demonstra că în acțiunile inculpatei Sîrcu Maria sunt întrunite semnele laturii obiective și subiective a infracțiunii de escrocherie, și anume că inculpata Sîrcu Maria, prin înșelăciune și abuz de încredere, a dobândit ilicit bunurile părții vătămate.

De asemenea instanța de apel a respins argumentele acuzatorului de stat în sensul că scopul dobândirii ilicite a bunurilor lui Tanas Marcel se confirmă prin aceea că Sîrcu Maria cunoștea despre faptul că Tanas Marcel era proprietar a trei camioane, în valoare de 120 000 Euro, înregistrate după SRL „Xxxxx”, iar după manifestarea comportamentului dolosiv din partea inculpatei, partea vătămată a rămas fără restituirea sumei de 44 200 Euro, deoarece după cum a fost constatat, partea vătămată Marcel Tanas nu a fost dusă în eroare, deoarece ultimul a și urmărit scopul de a vinde aceste 3 camioane, iar inculpata să le

procure, în sensul dat, părțile încheind un contract de împrumut. Mai mult ca atât, inculpata a achitat o perioadă de timp ratele lunare, în sumă totală de 75 800 Euro.

În acest sens, instanța de apel a remarcat că acuzatorul de stat nu a demonstrat prin probe pertinente și concludente faptul că inculpata Sîrcu Maria a însușit bunurile părții vătămate (în partea ce ține de suma de 44 220 Euro), având în vedere că prin însușire în sensul art. 190 Cod penal se înțelege luarea ilegală și gratuită a bunurilor din posesia altuia, care a cauzat un prejudiciu patrimonial efectiv acestuia, săvârșită în scop acaparator.

În opinia instanței de apel, nu poate fi reținut faptul că inculpata Sîrcu Maria a însușit ilegal și gratuit bunurile părții vătămate, în contextul în care, în cadrul cercetării judecătorești, inclusiv prin declarațiile părții vătămate Tanas Marcel s-a constatat că ultimul a intenționat să vândă camioanele, iar inculpata să le cumpere, iar în acest sens, ultima a achitat părții vătămate rate lunare în mărime totală de 75 800 Euro.

În sensul dat, în practica judiciară națională, s-a conturat faptul că „primirea bunurilor cu condiția îndeplinirii unui angajament, poate fi calificată ca escrocherie, doar în cazul în care făptuitorul, încă la momentul intrării în stăpânire asupra acestor bunuri, urmărea scopul sustragerii lor și nu avea intenția să-și execute angajamentul asumat”.

Or, în speța dată, în baza suportului probator administrat nu pot fi reține argumentele părții acuzării precum că inculpata Sîrcu Maria încă de la momentul intrării în stăpânire asupra celor 3 camioane, urmărea scopul sustragerii lor și nu avea intenția să-și execute angajamentul asumat, deoarece ultima a achitat suma de 75 800 lei, ceea ce constituie mai mult din jumătatea sumei de 120 000 lei.

Astfel, instanța de apel a reținut că, latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 196 alin. (4) Cod penal este formată din: 1) fapta prejudiciabilă care este alcătuită din două acțiuni (inacțiuni): a) acțiunea sau inacțiunea principală care se exprimă în cauzarea de daune materiale; b) acțiunea sau inacțiunea adiacentă care se exprimă în înșelăciune sau abuz de încredere; 2) urmările prejudiciabile sub formă de daune materiale în proporții deosebit de mari; 3) legătura de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile; 4) circumstanțele săvârșirii infracțiunii: dacă fapta nu constituie o însușire.

Din declarațiile părții vătămate Tanas Marcel, precum și din declarațiile inculpatei Sîrcu Maria, instanța de apel a stabilit faptul că inculpata nu a achitat părții vătămate suma restantă în cuantum de 44 200 Euro, deși, potrivit angajamentelor asumate inițial, ultima era obligată să achite suma integral.

Astfel, instanța de apel stabilind faptul că partea vătămată Tanas Marcel a pus la dispoziția inculpatei Sîrcu Maria cele 3 camioane de model „Renault Magnum”, aceasta utilizându-le pentru prestarea serviciilor de transport, în scopul obținerii de profit personal, era obligată să achite valoarea lor, însă s-a eschivat de la obligația asumată.

Or, nu pot fi reținute argumentele inculpatei Sîrcu Maria potrivit căreia dânsa a încetat de a mai achita lui Tanas Marcel careva sume de bani din costul

camioanelor primite, deoarece se tergiversa reînregistrarea camioanelor pe firma familiei sale deschisă în România, în acest sens, fiind stabilit faptul că potrivit actului juridic nr. 1 din 08.01.2012, *în obligațiile împrumutătorului nu sunt specificate careva acțiuni de înregistrare a camioanelor*, iar în conformitate cu clauzele contractului, litigiile care pot apărea cu privire la prezentul contract și din prezentul contract părțile le vor soluționa pe cale negociabilă.

A mai constatat instanța de apel, că în acțiunile inculpatei Sîrcu Maria fapta prejudiciabilă, exprimată prin acțiunea de cauzare a daunelor materiale părții vătămate în mărime de 44 200 Euro, însoțită de acțiunea adiacentă, prin înșelăciune și abuz de încredere, *deoarece ultima nu a manifestat bună-credință în relațiile formate cu partea vătămată, prin faptul că aceasta a încetat să execute obligațiile asumate prin raportul obligațional*, a refuzat de a mai răspunde la apelurile telefonice efectuate de către partea vătămată, aceasta a refuzat categoric să se întâlnească cu Tanas Marcel, *pentru a discuta posibilitate rambursării banilor însușiți*, iar ca urmare a acțiunilor inculpatei Sîrcu Maria, părții vătămate Tanas Marcel i-au fost cauzate daune materiale în proporții deosebit de mari, în mărime de 44 200 Euro, echivalentul conform cursului oficial de schimb al BNM cu 662 730 lei.

Instanța de apel a respins argumentele invocate de inculpata Sîrcu Maria potrivit căreia partea vătămată Marcel Tanas a urmărit obținerea sumei de 120 000 Euro de la ea sub pretextul vânzării camioanelor și simulând în fapt un acord de împrumut, care i-a permis imediat și nejustificat să intre în posesia a 75 000 Euro acordați de inculpată, fără a primi bunurile procurate, or, la faza urmăririi penale nu au fost administrate probe pertinente și concludente care să dovedească că în timpul negocierilor dintre Sîrcu Maria și Tanas Marcel, ultimul ar fi înstrăinat cele 3 autocamioane SC „Xxxxx” SRL.

În acest sens, instanța de apel a reținut că prin ordonanța procurorului în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Valeriu Sîrbu din 04.02.2018 s-a refuzat în pornirea urmăririi penale, în temeiul plângerii adresată de Sîrcu Maria referitor la acțiunile lui Marcel Tanas cu privire la însușirea bunurilor altei persoane.

Astfel, analizând materialele acumulate în cadrul procesului penal, s-a constatat că organul de urmărire penală a epuizat căile de obținere a unor probe utile, pertinente, concludente care ar demonstra vinovăția lui Tanas Marcel, cu privire la însușirea sumei totale de 75 800 Euro de la Sîrcu Maria, sub pretextul vânzării celor 3 camioane de model „Renault Magnum” și a semiremorcii „Kogel și Schmitz”, *pe care în timpul negocierilor, le-ar fi înstrăinat SC „Xxxxx”*, astfel că nu a fost posibilă constatarea vreunei infracțiuni prevăzute de Codul penal.

Cu referire la argumentele inculpatei Sîrcu Maria precum că prima instanță eronat a indicat că Tanas Marcel era de fapt proprietarul mijloacelor de transport folosite de întreprinderea SRL „Xxxxx”, ignorând faptul că *aceste camioane niciodată nu au constituit proprietatea lui Tanas Marcel*, instanța de apel a reținut că partea vătămată Tanas Marcel a indicat că dânsul era investitor a 3 camioane și deoarece în România nu se permitea deținerea în proprietate a camioanelor pentru a desfășura activitatea de transport, s-a adresat la firma

SRL „Xxxxx”, administrator fiind Gribincea Mihail, cu care a încheiat trei contracte de investiții conform cărora el era investitorul camioanelor, iar SRL „Xxxxx” să le pună la evidența firmei pentru a putea fi utilizate în scop de transport.

Instanța de apel a reținut în acest sens că declarațiile părții vătămate Tanas Marcel coroborează cu declarațiile martorului Gribincea Nicolae, administratorul SRL „Xxxxx”, care a indicat că pe Marcel Tanas în cunoaște din anul 2008 de când acesta a investit bani în procurarea a patru mijloace de transport. În anul 2012, Marcel Tanas l-a informat despre dorința sa de a înregistra mijloacele de transport pe o altă întreprindere.

Totodată, martorul Gribincea Nicolae a confirmat faptul că s-a întâlnit cu inculpata Sîrcu Maria și partea vătămată Marcel Tanas, unde au discutat despre vânzarea autocamioanelor. Din discuțiile comune dintre el, Tanas Marcel și Sîrcu Maria, martorul a înțeles că cumpărătorul camioanelor urmează a fi firma administrată de inculpata Maria Sîrcu.

Cu referire la argumentele inculpatei Sîrcu Maria precum că prima instanță a ignorat absolut probele apărării, și anume a rezoluției emisă de Procurorul, Valea Gheorghe de la Parchetul de pe lângă Judecătoria Brăila, instanța de apel a reținut că prin rezoluția la care face referire inculpata s-a dispus scoaterea de sub urmărire penală a învinuitului Cengher Leon pentru săvârșirea infracțiunii de furt calificat și restituirea către SC „Xxxxx” SRL Giurgiu a autocamionului marca „Renault”, cu nr. XXXXX.

Respectiv, instanța de apel apreciind această rezoluție a stabilit că de fapt aceasta vine să confirme declarațiile părții vătămate Marcel Tanas și ale martorului Gribincea Nicolae, și anume că partea vătămată Marcel Tanas a investit bani în procurarea a patru mijloace de transport, iar din discuțiile comune dintre Gribincea Nicolae, Tanas Marcel și Sîrcu Maria s-a stabilit că cumpărătorul camioanelor urmează a fi firma administrată de inculpata Maria Sîrcu. Însă, în cadrul cercetării judecătorești s-a stabilit că ultima nu a executat obligațiunea de rambursare totală a mijloacelor financiare în sumă de 44 200 Euro.

În luna martie 2012 lui Sîrcu Maria i-au fost transmise unitățile de transport, ultima prestând servicii de transport pe teritoriul României până în octombrie 2013. După perioada dată a încetat să restituie suma restantă.

Au fost respinse și argumentele inculpatei Sîrcu Maria care a indicat că prima instanță a dispus condamnarea inculpatei Sîrcu Maria pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 196 alin. (4) Cod penal, dar nu a constatat fapta infracțională pretins a fi comisă de inculpată, or, din cuprinsul sentinței rezultă faptul că inculpata nu și-a executat obligațiunea de rambursare totală a mijloacelor financiare în sumă de 120.000 Euro, care reprezintă costul a trei camioane în baza contractului de împrumut încheiat cu partea vătămată Tanas Marcel, astfel încât din suma indicată în contract, i-a rambursat părții vătămate Tanas Marcel doar 75 800 Euro, cauzându-i lui Tanas Marcel daune materiale, prin înșelăciune și abuz de încredere, în mărime de 44 200 Euro, echivalent conform cursului oficial de schimb al BNM cu 662 730 lei, fiind astfel respectate prevederile art. 385 alin. (1) pct. 1) Cod procedură penală.

În continuare, cu referire la prevederile art. 113 Cod penal, instanța de apel a reținut că în cazul în care apare necesitatea de a reîncadra juridic fapta, pentru săvârșirea căreia inculpatul nu a fost pus sub învinuire, instanța de judecată trebuie să țină cont că o astfel de modificare a încadrării juridice este posibilă numai când acțiunile inculpatului, ce urmează a fi încadrate în baza altei legi, i-au fost imputate, nu conțin semnele unei infracțiuni mai grave și învinuirea pentru acestea nu se deosebește în mare măsură după circumstanțele reale ale cauzei de învinuirea înaintată definitiv, susținută de procuror în cadrul judecării cauzei, iar modificarea învinuirii nu înrăutățește situația inculpatului și nu afectează dreptul lui la apărare.

Astfel, pentru a putea dispune reîncadrarea acțiunilor inculpatului este necesară întrunirea cumulativă a următoarelor condiții: învinuirea pentru acestea nu se deosebește în mare măsură după circumstanțele reale ale cauzei de învinuirea înaintată definitiv; nu se agravează situația inculpatului; nu se lezează dreptul lui la apărare.

Având în susținere practica Curții Europene a Drepturilor Omului în cauzele *Pelissier și Sassi contra Franței* (§51-54), *Seliverstov contra Rusiei* (§16- 17), *Block contra Ungariei* (§20-21), *Adrian Constantin contra României* (§18-19), în cazul reîncadrării juridice a faptei imputate inculpatului, instanța de apel a constatat că reîncadrarea faptelor inculpatei Sîrcu Maria în baza art. 196 alin. (4) Cod penal întrunește criteriile pentru a dispune reîncadrarea acțiunilor inculpatei, or, componenta de infracțiune indicată la art. 196 alin. (4) Cod penal, spre deosebire de componenta de infracțiune indicată la art. 190 alin. (5) Cod penal se califică ca infracțiune „mai puțin gravă”, totodată, ambele infracțiuni fac parte din categoria infracțiunilor contra patrimoniului, iar învinuirea înaintată de organul de urmărire penală nu se deosebește în mare măsură de circumstanțele constatate de instanța de fond și reținute de către instanța de apel.

În concluzie instanța de apel a respins atât poziția acuzatorului de stat și a părții vătămate Marcel Tanas privind încadrarea acțiunilor inculpatei Sîrcu Maria în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, cât și poziția inculpatei Sîrcu Maria privind pronunțarea unei sentințe de achitare, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiuni, așa cum în cadrul cercetării judecătorești s-a constatat că *inculpata Sîrcu Maria nu și-a executat obligațiunea de rambursare totală a mijloacelor financiare în sumă de 120000 Euro, care reprezintă costul a trei camioane în baza contractului de împrumut încheiat cu partea vătămată Tanas Marcel*, astfel încât din suma indicată în contract, i-a rambursat părții vătămate Tanas Marcel doar 75 800 Euro, cauzându-i lui Tanas Marcel daune materiale, prin înșelăciune și abuz de încredere, în mărime de 44 200 Euro.

Pe cale de consecință, instanța de apel a considerat că soluția instanței de fond privind recalificarea acțiunilor inculpatei Sîrcu Maria în conformitate cu art. 196 alin. (4) Cod penal - „cauzarea de daune materiale în proporții deosebit de mari” este întemeiată și urmează a fi menținută, or, probele în modalitatea administrată de acuzatorul de stat nu dovedesc că inculpata a comis infracțiunea de escrocherie, prevăzută de art. 190 alin. (5) Cod penal.

Cu referire la înscrisurile prezentate de avocatul Dodica Ruslan în numele inculpatei Sîrcu Maria cu privire la confirmarea faptului că partea vătămată Tanas Marcel a înșelat-o pe inculpata Sîrcu Maria, și anume Raportul din 20.02.2018 și actul de predare-primire de la SRL „Xxxxx & RO”, instanța de apel le-a apreciat ca probe ce atestă faptul că la data de 08.01.2012, Tanas Marcel era posesorul legal al captractorului de marca „Renault”, făcând investiții în SRL „Xxxxx & RO”.

Așadar, în cazul dat argumentul invocat de partea apărării referitor la nevinovăția inculpatei nu este confirmat prin probe veridice.

Totodată, concluziile primei instanțe sunt motivate și argumentate din punct de vedere al temeiniciei și legalității, sub aspectul că, vinovăția inculpatei în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 196 alin. (4) Cod penal a fost dovedită în cadrul procesului penal, astfel faptele acesteia, reținute prin sentință, întrunesc elementele infracțiunii respective.

10.3. Instanța de apel a mai reținut că partea vătămată Tanas Marcel în cadrul procesului penal, a înaintat acțiune civilă prin care a solicitat încasarea de la Sîrcu Maria în beneficiul său a sumei de 44200 Euro cu titlu de prejudiciu material, suportat în urma acțiunilor inculpatei Sîrcu Maria.

Având în susținere prevederile art. 385 alin. (1) pct. 10), art. 409 alin. (2), art. 415 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de apel a considerat că în partea acțiunii civile sentința urmează a fi casată parțial cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

Astfel, cu referire la prevederile art. 219 alin. (1), (2), art. 220 alin. (3), art. 221 alin. (1), (2) Cod de procedură penală, instanța de apel a reținut, că prima instanță, în baza probelor administrate la dosar a constatat vinovăția inculpatei Sîrcu Maria în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 196 alin. (4) Cod penal, iar în temeiul art. 332 alin. (1), 391 alin. (1) pct. 6) Cod procedură penală, reieșind din faptul expirării termenului prescripției tragerii la răspundere penală, justificat a dispus încetarea procesului penal.

Prin acțiunile infracționale comise de inculpata Sîrcu Maria a fost cauzat un prejudiciu material părții vătămate Tanas Marcel în mărime de 44 200 Euro, ca urmare a faptului că *inculpata Sîrcu Maria nu și-a executat obligațiunea de rambursare totală a mijloacelor financiare în sumă de 120 000 Euro, care reprezintă costul a trei camioane în baza contractului de împrumut încheiat cu partea vătămată Tanas Marcel.*

Astfel, în temeiul art. 219 alin. (1), (2) Cod de procedură penală, reieșind din faptul că inculpata Sîrcu Maria a fost recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 196 alin. (4) Cod penal, instanța de apel a admis integral acțiunea civilă înaintată de Tanas Marcel împotriva lui Sîrcu Maria privind încasarea prejudiciului material în sumă de 44 200 Euro, convertiți în lei la data executării prestației, cu titlu de prejudiciu cauzat prin infracțiune.

Totodată, instanța de apel a reținut că prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 23 august 2017 s-a autorizat aplicarea sechestrului pe mijlocul de transport de model „XXXXX”, cu numerele de înmatriculare XXXXX, după SRL „Xxxxx”, al cărui fondator și administrator este Sîrcu Maria și pe imobilul cu codul cadastral xxxxx, amplasat pe xxxxx,

înregistrat cu drept de proprietate privată pe numele cet. Sîrcu Maria, în scopul asigurării acțiunii civile și reparării prejudiciului cauzat în cadrul cauzei penale nr. 016420038.

În temeiul art. 210 alin. (1) Cod procedură penală, instanța de apel a menținut sechestrul aplicat prin încheierea Judecătorei Chișinău (sediul Centru) din 23 august 2017 până la repararea prejudiciului cauzat prin infracțiune, în limita sumei de 44 200 Euro.

11. Procurorul declară recurs împotriva deciziei instanței de apel, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală, solicitând casarea acesteia cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În argumentarea recursului acuzatorul de stat menționează, că în cazul în care instanța de apel nu a fost de acord cu aprecierea probelor de către procuror și a ajuns la concluzia că acțiunile inculpatei urmează a fi reîncadrate în baza art. 196 alin. (4) Cod penal, atunci ea urma să dezvăluie această concluzie expunând clar punctul său de vedere asupra fiecărei probe aduse în sprijinul versiunii puse la baza deciziei, fapt care pe caz nu a avut loc, fiind efectuată o apreciere eronată și formală de ordin general a probelor și circumstanțelor prezentate de acuzare.

Pentru a reîncadra acțiunile inculpatei Sîrcu Maria în baza art. 196 alin. (4) Cod penal, instanța de fond și cea de apel urmau să demonstreze prin probe că nu a avut loc însușirea bunurilor (mărfii), ci a fructului beneficiului, folosul utilizării bunurilor încredințate ei. Altfel spus, făptuitorul folosește bunurile altuia în vederea tragerii de foloase patrimoniale, săvârșite contrar intereselor proprietarului acestor bunuri și în interesele personale, adică folosirea ilicită a bunurilor mobile ale victimei (care au fost încredințate făptuitorului), urmată de trecerea în folosul lui a profitului obținut care trebuia să fie remis victimei sau dobândirea ilicită a dreptului asupra bunurilor victimei, atunci când făptuitorul exercită facultățile pe care le are un subiect al unui drept real derivat, fără însă a avea acest drept.

Consideră acuzatorul, că în decizia atacată nu persistă o motivare cuvenită, care ar dovedi că în urma acțiunilor inculpatei Sîrcu Maria, cu referire la bunurile cet. Tanas Marcel ar exista elementele infracțiunii prevăzute de art. 196 alin. (4) Cod penal, care prevăd intenția directă a făptuitorului și urmărirea de către acesta a scopului de cupiditate, care nu cuprinde scopul sustragerii.

Aceste împrejurări au fost constatate prin totalitatea probelor administrate legal și cercetate în instanța de fond și instanța de apel, cu respectarea prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, inclusiv și prin declarațiile părții vătămate Tanas Marcel, declarațiile martorilor Gribincea Nicolae, Pogorenîi Dumitru, procesul-verbal de examinare din 13 septembrie 2017, procesul-verbal de examinare din 05 octombrie 2017, informația cu privire la vehicule, eliberată de BNC Interpol București. România.

Evidențiază, că din probele cercetate se constată că Sîrcu Maria a urmărit scopul infracțional și anume pentru a nu ridica suspiciuni în legătură cu neonorarea obligațiilor convenite, a manifestat un comportament dolosiv, a

întocmit cu Tanas Marcel, un contract, conform căruia Sîrcu Maria ar fi luat cu împrumut suma de 120 000 Euro, pentru o perioadă de 2 ani.

Deși Sîrcu Maria, a obținut prin comportamentul dolosiv și viclean, prin prezentarea unei fapte mincinoase ca fiind adevărate, dreptul asupra celor trei camioane marca „Renault”, model „Magnum” a urmărit neachitarea integrală a sumei din valoarea totală de 120 000 Euro, achitând doar 75 800 Euro, în acest fel, însușind suma de 44 200 Euro, diferența din suma stabilită inițial.

Analizând declarațiile martorilor audiați în cauza dată, cât și părții vătămate nominalizate, se constată esențialul expus la audierea acesteia, cât și celelalte probe și mijloace materiale de probă, că inculpata a comis infracțiunea imputată.

Vinovăția inculpatei Sîrcu Maria de comiterea infracțiunii imputate și-a găsit confirmare și prin probele acumulate pe parcursul urmăririi penale și cercetate în ședința de judecată a instanței de fond și apel, că Sîrcu Maria a urmărit scopul dobândirii ilicite a bunurilor lui Tanas Marcel, se confirmă și prin aceea că, aceasta cunoștea faptul că, Tanas Marcel era proprietar a trei camioane marca „Renault”, model „Magnum”, în valoare totală de 120 000 Euro, înregistrate după SRL „Xxxxx”, cu sediul în România și că au fost scoase în vânzare. Mai mult, după manifestarea comportamentului dolosiv din partea inculpatei Sîrcu Maria, partea vătămată a rămas fără restituirea sumei de 44 200 Euro.

Prin probele prezentate instanței, s-a constatat că inculpata Sîrcu Maria, prin acțiunile sale intenționate, a săvârșit escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane sau mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoase a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul privind determinarea încheierii actului juridic), actului juridic nul sau anulabil, încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean, de două persoane, care a produs daune în proporții deosebit de mari și calificarea infracțiunii conform art. 190 alin. (5) Cod penal este una corectă.

Instanța de apel nu a analizat în ansamblul lor toate probele administrate la dosar atât cele care incriminează vinovăția inculpatei cât și cele care confirmă nevinovăția ei, dar s-a referit la cele din urmă, fără a le aplica la justa valoare probele prezentate de către de procuror în susținerea acuzării.

Instanța de apel nu a reacționat în modul prevăzut de art. 436 Cod de procedură penală - limitele rejudecării, asupra erorilor de drept comise de instanța de fond, dar le-a repetat întocmai.

În concluzie, acuzarea consideră că pe parcursul cercetării judecătorești au fost constatate și elucidate circumstanțele comiterii de către Sîrcu Maria a infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, iar instanța de judecată, nejustificat le-a reîncadrat în baza art. 196 alin. (4) Cod penal, dând în acest sens o soluție contradictorie circumstanțelor de fapt elucidate și descrise mai sus.

12. Avocatul Bodean Valeriu în numele părții vătămate și civile Tanas Marcel, declară recurs ordinar în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 12)

Cod de procedură penală, solicitând casarea deciziei instanței de apel cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului menționează, că instanța de apel nu a luat în considerație în modul cuvenit dispozițiile indicate în decizia Colegiului Penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 11 august 2020, și s-a limitat doar la latura civilă a cauzei, fără a argumenta suficient de clar poziția sa privind latura penală a speței.

13. Avocatul Dodica Ruslan în numele inculpatei Sîrcu Maria, declară recurs ordinar în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 15) Cod de procedură penală, solicitând casarea deciziei instanței de apel cu dispunerea achitării inculpatei, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

Susține apărarea, că motivarea instanței de apel contravine circumstanțelor reale stabilite și probelor administrate pe parcursul judecății.

Consideră că instanțele de fond i-au stabilit în mod neîntemeiat și ilegal lui Tanas Marcel, statut de proprietar al unităților de transport „Renault Magnum”, contrar prevederilor art. 453, 454 Cod Civil. Unitățile de transport „Renault Magnum” pentru care Tanas Marcel a încasat prin înșelăciune 75 800 Euro de la inculpata Sîrcu Maria, de fapt constituiau patrimoniul întreprinderii SC „Xxxxx” SRL, xxxxx, care și era unicul titular al drepturilor reale asupra lor. Urmare a interpretării eronate a legii și contrar prevederilor art. 1108 Cod civil, Curtea de Apel Chișinău i-a atribuit lui Tanas Marcel și statut de vânzător al bunurilor, în pofida faptului că Tanas Marcel nu a transmis unitățile de transport „Renault Magnum” în proprietatea inculpatei și nu a remis acesteia documentele asupra bunurilor, invocate ca vândute.

În decizia sa, instanța de apel respinge argumentele inculpatei Sîrcu Maria, precum că Tanas Marcel, a urmărit scopul de a sustrage de la ea 120 mii Euro, simulând o tranzacție de vânzare-cumpărare a camioanelor prin perfectarea contractului de împrumut, care i-a permis intrarea în posesie a sumei de 75 800 Euro, deoarece la faza de urmărire penală nu au fost administrate probe care să confirme că în timpul negocierilor cu Sîrcu Maria, partea vătămată Tanas Marcel a înstrăinat cele 3 camioane, firmei „Xxxxx” SRL, xxxxx.

Aceste argumente ale instanței de apel sunt nefondate și reprezintă o distorsionare a adevărului precum și o ignorare a prevederilor Codului Civil, or, Tanas Marcel, fără calitatea de proprietar sau reprezentant al proprietarului nici nu putea înstrăina camioanele, fapt confirmat prin factura fiscală seria DGT nr. 0000002 din 05.01.2012. Conform facturii date, la 05.01.2012 unitățile de transport au fost predate de către SRL „Xxxxx”, administrator Gribincea N. către SC „Xxxxx” SRL, or. Giurgiu, administrator Cengher Leon. Odată cu aceasta, Sîrcu Maria nu a primit de fapt în posesie nici un camion din cele propuse de Tanas Marcel, or șoferii care activau pe aceste camioane erau angajații SRL „Xxxxx Giurgiu”.

Susține, că instanța de apel a evitat de a se expune și asupra faptului că, la 30.12.2011, partea vătămată Tanas Marcel și-a primit de la Gribincea Nicolae sumele de bani împrumutate acestuia, pentru procurarea a 4 captractoare

„Renault Magnum”, fapt confirmat prin recipisa ridicată de la SRL „Xxxxx”, iar la 03.01.2012, după primirea banilor împrumutați lui Gribincea Nicolae, Tanas Marcel a semnat un act prin care a predat 4 captractoare către Gribincea N. și SRL „Xxxxx”.

La 05 ianuarie 2012, SRL „Xxxxx” a înstrăinat unitățile date de transport către SRL „Xxxxx”, xxxxx cu 78 991 RON.

Probele date au demonstrat în instanță că Tanas Marcel nu a fost proprietarul și nici posesorul unităților de transport în timpul negocierilor purtate cu Sîrcu Maria, atât până la semnarea numitului „contract de împrumut” din 08.01.2012, cât și după.

Este evident că, Tanas Marcel neavând calitatea de proprietar al bunurilor nici nu a întocmit contract de vânzare-cumpărare cu inculpata Sîrcu Maria, ci ducând-o în eroare i-a propus încheierea unui contract de împrumut a sumei de 120 mii Euro, conform căruia Sîrcu Maria, ar fi împrumutat 120 000 Euro de la Tanas Marcel și se obligă să-i restituie în rate timp de 2 ani.

Instanța de apel, constatând de fapt că Tanas Marcel nu a dat cu împrumut, iar Sîrcu Maria nu a luat cu împrumut de la Tanas Marcel mijloace bănești în sumă de 120 000 Euro, și că de fapt înscrisul denumit „CONTRACT” nu reprezintă altceva decât un înscris, care confirmă că Tanas Marcel a primit de la inculpata Sîrcu Maria 75800 Euro, atribuie ilegal înscrisului dat statut de „CONTRACT DE ÎMPRUMUT BĂNESC”, în rezultatul neexecutării căruia Sîrcu Maria i-a provocat intenționat daune materiale lui Tanas Marcel, în mărimea sumei de 44200 Euro, adică diferența neîncasată de Tanas Marcel de la inculpata Sîrcu Maria.

Acțiunile lui Sîrcu Maria au fost calificate conform indicilor infracțiunii prevăzute de art. 196 alin. (4) Cod penal, deoarece învinuirea adusă inculpatei de către procuror în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, în genere nu rezistă nici unei critici, or, conform actului de acuzare Sîrcu Maria ar fi dobândit prin înșelăciune banii proprii - 44200 Euro, pe care urma să-i achite pentru unitățile de transport primite chipurile de la Tanas Marcel.

Spre deosebire de prima instanță, care în condiții neclare, a fost determinată să adopte soluția de condamnare a inculpatei în baza art. 196 alin. (4) Cod penal, cu încetarea procesului în temeiul intervenirii termenului de prescripție, instanța de apel a mers în continuare pe poziția legalizării tranzacției fictive, acceptând integral acțiunea civilă a lui Tanas Marcel, privind încasarea forțată a sumei de 44200 Euro, drept despăgubire pentru prejudiciul material cauzat de infracțiune, de la inculpata Sîrcu Maria.

Instanța de apel, a admis acțiunea civilă înaintată de Tanas Marcel, contrar prevederilor art. 219 Cod de procedură penală, care stabilește că despăgubirea pe marginea acțiunii civile se face prin restituirea în natură a obiectelor sau în cazul când acestea au fost pierdute sau nimicite, se încasează contravaloarea lor.

Din materialele cauzei penale rezultă clar că camioanele considerate de instanță bunuri ale lui Tanas Marcel, se află înregistrate pe întreprinderea SRL „Xxxxx” din or. Giurgiu, România, cum și au fost până la încheierea contractului

„de împrumut”, urmând în acest caz să dispună restituirea acestora către Tanas Marcel de către SC „Xxxxx”, or. Giurgiu, or bunurile nu au fost nimicite sau pierdute.

Evidențiază apărarea, că instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor motivelor invocate în apel, *în special și asupra faptului că Sîrcu Maria a achitat lui Tanas Marcel 75800 Euro, însă în final a rămas și fără bani, și fără unitățile de transport, or întreprinderea „Xxxxx” SRL din Giurgiu nu este gestionată de Sîrcu Maria și nu este proprietatea acesteia, fapt confirmat de Rezoluția de scoatere de sub urmărire penală a administratorului SRL „Xxxxx”, dl. Cengher Leon, în care este indicat că unitățile de transport sunt proprietatea întreprinderii gestionate de Cengher Leon și nu Sîrcu Maria sau alte persoane interpușe de ultima.*

Atât prima instanță, cât și instanța de apel au ignorat declarațiile lui Tanas Marcel, depuse în instanța de fond, în care *la întrebarea apărării dacă ar putea să-și onoreze obligațiunea de vânzător, și anume, de a-i transmite de facto în proprietatea inculpatei Sîrcu Maria a unităților de transport și a documentelor referitoare la bunuri în caz că inculpata Sîrcu Maria va achita integral diferența de 44200 Euro, acesta a declarat că nu are asemenea posibilitate, deoarece dreptul de proprietate asupra bunurilor îi aparține SC „Xxxxx” SRL, or. Giurgiu, România.*

Instanța de apel nu s-a expus asupra argumentelor ce țin de faptele constatate prin Rezoluția emisă de către Procurorul Valea Gheorghe de la Parchetul de pe lângă Judecătoria Brăila, care a petrecut investigații în baza plângerii lui Sîrcu Ion, soțul cet. Sîrcu Maria, și care în calitate de șofer efectua curse pentru întreprinderea SC „Xxxxx” SRL, or. Giurgiu, România, pe unul din camioanele care i-au fost propuse de Tanas Marcel.

Instanța de apel se contrazice motivând în decizie că Tanas Marcel a fost proprietarul camioanelor înregistrate pe firma SRL „Xxxxx” din Romania deoarece, el a investit banii în procurarea acestora. *Fără a-și argumenta concluzia, instanța de apel echivalează statutul lui Tanas Marcel de investitor în afacere, cu cel de proprietar al bunurilor procurate din investiții de către persoana juridică SRL „Xxxxx”. Bunurile constituind de fapt patrimoniul întreprinderii.* Concluziile instanței de apel contravin cu declarațiile martorului Gribincea Nicolae, din care rezultă că acesta nu a semnat cu Tanas Marcel niciodată contract de investiții, ci a luat cu împrumut în calitate de persoană fizică de la Tanas Marcel 160 000 Euro, pe care i-a vărsat în capitalul întreprinderii din nume propriu. Ulterior din banii împrumutați de la Tanas Marcel și vărsați pe contul întreprinderii, SRL „Xxxxx”, a procurat 4 unități de transport „Renault Magnum”, pe care le-a utilizat mai mulți ani.

În confirmarea acestor declarații inculpata Sîrcu Maria a prezentat instanței de apel copia Recipisei din 30.12.2011, scrisă de Tanas Marcel, în care acesta indică faptul că nu are pretenții față de camioanele „Renault Magnum”, deoarece și-a primit înapoi toate sumele bănești investite în procurarea lor.

Susține apărarea, că în proces nu au fost administrate probe care ar arăta direct sau indirect că inculpata Sîrcu Maria a comis cauzarea de daune în proporții deosebit de mari, prin înșelăciune sau abuz de încredere, acțiuni care

se exprimă în neonorarea obligațiilor de rambursare totală mijloacelor financiare în sumă de 120 000 Euro, costul a 3 camioane, în baza contractului de împrumut încheiat cu Tanas Marcel, așa cum a indicat instanța de apel.

Instanța de apel nu a argumentat prin prisma normelor legale existența în fapt a relației contractuale comerciale între Tanas Marcel pe de o parte și Sîrcu Maria, norma materială, care ar confirma în cazul dat faptul că Tanas Marcel a avut calitatea de proprietar cu drept de dispoziție a bunurilor propuse spre vânzare inculpatei, neexecutarea căruia au adus prejudicii materiale lui Tanas Marcel și nu proprietarului de fapt al bunurilor, SC „Xxxxx” SRL or. Giurgiu, România.

14. Judecând recursurile ordinare declarate în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acestea urmează a fi admise din considerentele ce succed.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

De asemenea, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

După cum rezultă din conținutul cererilor de recurs declarate în speță, acestea se întemeiază pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 12), 15) Cod de procedură penală, potrivit cărora, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel atunci când:

6) instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;

8) nu au fost întrunite elementele infracțiunii;

12) faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită;

15) instanța de judecată internațională, prin hotărâre pe un alt caz, a constatat o încălcare la nivel național a drepturilor și libertăților omului care poate fi reparată și în această cauză.

Analizând textul deciziei contestate prin prisma argumentelor invocate în recursuri și temeiurilor de casare nominalizate, Colegiul penal lărgit constată că criticile aduse de către titularii cererilor de recurs și-au găsit confirmare în speța dedusă judecătii, iar hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată, deoarece la o nouă rundă a procedurilor de judecare a cauzei în ordine de apel, nu au fost respectate pe deplin prevederile procesual penale cu privire la rejudecarea cauzei.

În acest context instanța de recurs menționează, că conform art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și

temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de prima instanță. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar.

Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost săvârșită de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate și administrate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiunile de drept se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual, penal sau administrativ au fost corect aplicate, hotărârea adoptată urmând să conțină răspuns la toate motivele invocate.

Colegiul penal lărgit notează, că hotărârile pronunțate de instanțele de fond trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali, vagi, reprezintă motiv de casare. Nemotivarea ca o omisiune esențială apare astfel ca un viciu de procedură.

Totodată, Colegiul penal lărgit ține să menționeze că potrivit art. 436 alin. (2) Cod de procedură penală, pentru instanța de rejudecare, indicațiile instanței de recurs sunt obligatorii în măsura în care situația de fapt rămâne cea care a existat la soluționarea recursului.

În conformitate cu art. 419 Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător.

Colegiul penal lărgit constată, că aceste prevederi legale, deși sunt obligatorii, nu au fost respectate pe deplin la judecarea cauzei în apel, iar erorile admise nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs, întrucât decizia contestată nu conține motive clare pe care se întemeiază soluția pronunțată.

Având în vedere prevederile legale citate, instanța de recurs ordinar remarcă, că în decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 11 august 2020, prin care a fost dispusă rejudecarea cauzei în aceeași instanță de apel, au fost evidențiate erorile care urmau a fi înlăturate de către instanța de apel la o nouă rejudecare, însă aspectele evidențiate au fost lăsate fără soluționare sau examinate superficial.

După cum rezultă din conținutul rechizitoriului, acțiunile inculpatei Sîrcu Maria au fost încadrate în baza art. 190 alin. (5) Cod penal - *escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, săvârșite în proporții deosebit de mari*.

Ulterior, prin ordonanța din 18 decembrie 2018, în conformitate cu prevederile art. 325 alin. (2) Cod de procedură penală, a fost modificată și

înaintată învinuirea inculpatei Sîrcu Maria în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, potrivit modificărilor operate la acest articol prin Legea nr. 179 din 26.07.2018, publicată în Monitorul Oficial nr. 309-320/17.08.2018, art. 498 în vigoare din 17.08.2018, după cum urmează: „*escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane sau mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoase a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul privind determinarea încheierii actului juridic), actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean, de două persoane, care a produs daune în proporții deosebit de mari.*”

Prima instanță a considerat că acțiunile inculpatei Sîrcu Maria urmează a fi încadrate în baza art. 196 alin. (4) Cod penal – „*cauzarea de daune materiale în proporții deosebit de mari prin înșelăciune sau abuz de încredere, dacă fapta nu constituie o însușire.*”

La rândul său, instanța de apel aflându-se la a doua rundă a procedurilor, a menținut sentința în latura penală, pronunțându-se doar în latura civilă, deși instanța de recurs a sesizat că prima instanță a constatat fapta inculpatei potrivit încadrării juridice în baza art. 196 alin. (4) Cod penal, așa după cum a fost descrisă în rechizitoriu, doar înlocuind sintagma „*scopul dobândirii ilicite*” cu sintagma „*scop de cupiditate*”.

Colegiul penal lărgit menționează, că deși instanța de apel a statuat că soluția primei instanțe cu privire la recalificarea acțiunilor inculpatei Sîrcu Maria în baza art. 196 alin. (4) Cod penal, este întemeiată și urmează a fi menținută, totuși din descriptivul deciziei recurate nu rezultă cu certitudine motivele care au fundamentat această soluție. Or, în cazul în care instanța de apel a ajuns la concluzia că acțiunile inculpatei urmează a fi reîncadrate în baza art. 196 alin. (4) Cod penal, atunci ea urma să dezvăluie această concluzie expunând clar punctul său de vedere asupra fiecărei probe aduse în sprijinul versiunii puse la baza deciziei, precum și să dea răspuns la toate argumentele din apeluri, fapt ce în speță nu a avut loc.

De asemenea, nici prima instanță și nici instanța de apel nu s-au pronunțat asupra naturii juridice a obligațiilor inculpatei Sîrcu Maria față de Tanas Marcel, în contextul încheierii între aceștia a unui „contract de împrumut.”

Astfel, din conținutul deciziei supuse recursului rezultă că instanța de apel constată că „*inculpata Sîrcu Maria a convenit cu partea vătămată Tanas Marcel să procure de la acesta 3 camioane de model „Renault Magnum”, ...iar Tanas Marcel a confirmat că în anul 2012 a hotărât să vândă 3 autocamioane,*” însă instanța de apel nu a pătruns în esența argumentelor din apelul declarat de către inculpată și nu a elucidat dacă partea vătămată Tanas Marcel a avut statutul de proprietar al celor 3 camioane de model „Renault Magnum”, și dacă real în contextul în care el avea intenția de a înstrăina aceste bunuri, putea el să predea bunurile respective și documentele asupra bunurilor în proprietatea inculpatei așa cum rezultă din obligațiile părților la încheierea unui contract de vânzare-cumpărare.

Mai mult, instanța de apel nu a răspuns la argumentele din apelul inculpatei, care a invocat că partea vătămată Tanas Marcel în prima instanță a confirmat că el nu are posibilitatea să transmită în proprietate lui Sîrcu Maria unitățile de transport și documentele asupra acestora, deoarece dreptul de proprietate asupra camioanelor aparține SC „Xxxxx” SRL, or. Giurgiu, România.

În continuare instanța de apel a constatat într-un mod divergent că *„prin contractul de împrumut nr. 1 din 08 ianuarie 2012, Tanas Marcel a transmis împrumutatului Sîrcu Maria suma de 120 000 euro, pentru procurarea a 3 camioane care aparțin lui Tanas Marcel, împrumutatul obligându-se să restituie aceeași sumă de bani, conform graficului convenit între părți....”* și că *„...între părți s-au format relații de vânzare-cumpărare a celor 3 camioane, care au luat forma juridică a unui contract de împrumut”*.

Din analiza acestor concluzii, Colegiul penal lărgit reține că atât instanța de apel, dar și prima instanță nu au elucidat în primul rând de care norme juridice este guvernată convenția încheiată între Sîrcu Maria și Tanas Marcel, ce formă juridică poate îmbrăca o asemenea înțelegere, ca ulterior să poată fi elucidate obligațiile care nu au fost îndeplinite de către fiecare din părți, pentru a putea fi descrisă fapta infracțională, forma de vinovăție și elementele constitutive ale infracțiunii.

Or, în contextul în care se pune în discuție existența relațiilor de vânzare-cumpărare acestea presupun anumite obligații, pe când contractul de împrumut are un regim juridic diferit față de contractul de vânzare-cumpărare.

Instanțele nu au analizat relațiile încheiate între Sîrcu Maria și Tanas Marcel prin prisma esenței contractului de vânzare-cumpărare, care presupune că fiecare dintre părți trebuie să-și îndeplinească corespunzător obligațiile față de cealaltă parte, acesta fiind un contract sinalagmatic, translativ de proprietate și reieșind din valoarea bunurilor tranzacționate, conform legislației RM, urma să fie respectată forma scrisă a acestuia. Totodată, dacă între părți a fost încheiat un contract de împrumut, atunci instanța urma să stabilească toate circumstanțele și probele care dovedesc transmiterea sumelor dintre părți și rambursarea acestora către partea vătămată, cu utilizarea unui limbaj juridic corespunzător, care presupune înțelegerea obligațiilor ce rezultă din contracte.

Colegiul penal atestă, că instanța de apel a concluzionat: *„...partea vătămată a pus la dispoziție inculpatei Sîrcu Maria 3 camioane de model „Renault Magnum”, pe care ultima le-a luat în posesiune de fapt și respectiv, a utilizat aceste bunuri, ultima fiind obligată să achite valoarea acestora, cu toate acestea inculpata s-a eschivat de la obligațiile asumate. Astfel, prin acțiunile inculpatei Sîrcu Maria, părții vătămate Tanas Marcel, prin neachitarea plăților convenite pentru cele 3 camioane, i-a fost cauzat, prin abuz de încredere, daune materiale în proporții deosebit de mari...”,* însă nu s-a pronunțat la argumentele din apelul inculpatei prin care ultima a invocat că unitățile de transport nu au fost înregistrate pe numele ei, fiind înregistrate după o întreprindere din România SRL „Xxxxx”, al cărei administrator era un oarecare Cengher Leon.

Pe de altă parte, instanța de apel deja conchide, că „...potrivit actului juridic nr. 1 din 08.01.2012, în obligațiile împrumutătorului nu sunt specificate careva acțiuni de înregistrare a camioanelor...”.

În continuare Colegiul penal reține, că instanța de apel a admis acțiunea civilă cu dispunerea încasării de la inculpata Sîrcu Maria în beneficiul lui Tanas Marcel suma de 44 200 euro, menționând că aceasta reprezintă restul sumei ce urma a fi achitată pentru procurarea celor 3 camioane de model „Renault Magnum”, bazându-se pe principiile generale de încheiere a unui *contract de vânzare-cumpărare*, iar pe de altă parte a constatat că Tanas Marcel nu s-a obligat prin *contractul de împrumut* de a transmite acesteia în proprietate camioanele.

Colegiul penal ține să accentueze, că discrepanțele admise în motivarea deciziei recurate denotă că instanța de apel nu a cercetat profund aspectele învinuirii înaintate inculpatei Sîrcu Maria, în vederea stabilirii vinovăției sau nevinovăției acesteia și constatării faptelor infracționale imputate ei.

La caz, atât prima instanță cât și instanța de apel au ajuns la concluzia că faptele inculpatei Sîrcu Maria nu corespund semnelor calificative ale infracțiunii de escrocherie, așa precum i-a fost înaintată învinuirea de către partea acuzării, considerând că acțiunile acesteia se încadrează în componența de infracțiune prevăzută la art. 196 alin. (4) Cod penal - cauzarea de daune materiale prin înșelăciune sau abuz de încredere, însă constatând vinovăția persoanei, instanțele urmau să soluționeze toate chestiunile prevăzute în art. 385 Cod de procedură penală, în aceeași consecutivitate.

Potrivit practicii judiciare, partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă:

- descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, indicându-se: locul, timpul, modul săvârșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii;

- dacă infracțiunea săvârșită a atras după sine un prejudiciu material - specificările: cui i-a fost cauzat prejudiciul, valoarea lui, precum și partea restituită până la judecarea cauzei și cea a prejudiciului rămas nerestituit;

- probele pe care se întemeiază concluziile instanței de judecată, argumentându-se motivele admiterii sau respingerii probelor: atât de învinuire, cât și de apărare. În orice caz, se supun analizei toate probele examinate în ședință, indiferent de faptul că sunt cuprinse în cauza penală sau au fost prezentate de către părți direct în ședință. La examinarea cauzei în privința mai multor inculpați sau când inculpatul este acuzat de săvârșirea mai multor infracțiuni, sentința trebuie să conțină analiza probelor privind fiecare capăt de învinuire și în privința fiecărui condamnat;

- încadrarea juridică a faptei inculpatului, motivele pentru modificarea învinuirii.

Una din condițiile adoptării unei sentințe legale este corespunderea părții descriptive a ei cu circumstanțele constatate în ședința de judecată.

Sentința se adoptă în numele legii și importanța acesteia ca act judiciar cere de la judecători o conștientizare deosebită, pentru legalitatea și temeinicia ei.

Sentința trebuie să fie legală, întemeiată și motivată. Faptele constatate într-o sentință urmează a fi expuse în mod consecvent, astfel ca noua situație să decurgă din cea anterioară și să aibă legătură logică cu ea.

Reieșind din circumstanțele evidențiate mai sus, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție, constată că instanțele de fond și-au întemeiat soluția pe aprecieri contradictorii, iar o asemenea soluție nu poate fi menținută, deoarece absența motivării unei decizii judiciare poate condiționa încălcarea dreptului la un proces echitabil al inculpatei.

Curtea Europeană în jurisprudența sa menționează de fiecare dată că, judecătorii trebuie să indice cu suficientă claritate motivele pe care și întemeiază deciziile, căci numai astfel, un acuzat poate exercita căile de atac prevăzute de legislația națională.

Instanța europeană a subliniat că „motivarea unei decizii judiciare este strâns legată de preocupările privitoare la asigurarea desfășurării unui proces echitabil, aceasta permițând respectarea dreptului la apărare. Motivarea este indispensabilă însăși calității actului de justiție și constituie o pavăză împotriva arbitrarului.”

Astfel, în speță instanța de apel nu a judecat cauza penală în corespundere cu exigențele prevăzute de lege, deoarece nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apeluri, iar motivarea soluției este bazată pe aprecieri contradictorii, iar aceste erori nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs ordinar.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs, ea casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel.

La noua rejudecare a cauzei, instanța de apel are obligația să înlăture erorile menționate, să țină seama de împrejurările expuse, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art. 414 Cod de procedură penală, să cerceteze aspectele învinuirii înaintate inculpatei Sîrcu Maria, să verifice legalitatea și temeinicia sentinței atacate, să se pronunțe asupra motivelor invocate în apeluri, să dea o apreciere obiectivă probelor administrate în cauză, având în vedere prevederile art. art. 93, 95, 101 Cod de procedură penală, și, în dependență de datele obținute, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art. 417 Cod de procedură penală.

15. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Admite recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Sâli Radu, de către avocatul Bodean Valeriu în interesele părții vătămate și civile Tanas Marcel și de către avocatul Dodica Ruslan în numele inculpatei, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 decembrie 2020 în cauza penală în privința lui

Sîrcu Maria xxxxx și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia motivată pronunțată la **06 decembrie 2021**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Timofti Vladimir

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Boico Victor